

ПАТРИМОНИУМ.МК PATRIMONIUM.MK
Списание за културното наследство PERIODICAL FOR CULTURAL HERITAGE
- споменици, реставрација, музеи - - MONUMENTS, RESTORATION, MUSEUMS -
Година 5, број 10 / 2012 Year 5, № 10 / 2012

Уредник *Editor*
Дарко Николовски Darko Nikolovski

Редакциски одбор: *Editorial board:*
Елизабета Димитрова Elizabeta Dimitrova
Иван К. Заров Ivan K. Zarov
Марула Николовска Marula Nikolovska
Мирјана М. Машниќ Mirjana M. Mašnić
Роберт Петковски Robert Petkovski
Елизабета Касапова Elizabeta Kasapova

International Editorial board:
Smiljka Gabelić (Belgrade)
Ioannis Sisiou (Kastoria)
Ivanka Gergova (Sofia)
Marina-Ileana Sabados (Bucharest)
Mihail Butirski (Moscow)
Jancarkova Julie (Prague)

Издавањето на ова списание го помогна
Министерството за култура на Р. Македонија

The publishing was supported by
The Ministry of Culture of the Republic of Macedonia

ПАТРИМОНИУМ.МК PATRIMONIUM.MK

Списание за културното наследство
- споменици, реставрација, музеи -
Година 5, број 10 / 2012

PERIODICAL FOR CULTURAL HERITAGE
- MONUMENTS, RESTORATION, MUSEUMS -
Year 5, N° 10 / 2012

КАЛАМУС CALAMUS

Скопје 2012 Skopje 2012

СОДРЖИНА CONTENTS

ПРЕГЛЕД
НА ПЕЧАТЕНИ КНИГИ, СТРУЧНО-НАУЧНИ ТРУДОВИ, СЦЕНАРИЈА И
РЕПОРТАЖИ ОД ПРОФ. Д-Р КОСТА БАЛАБАНОВ,
ИСТОРИЧАР НА УМЕТНОСТА
од 1953 до 2012 год.[11-25]

<i>Викторија СОКОЛОВСКА</i> ПОВТОРНО ЗА ЗЛАТНИТЕ ПОГРЕБНИ МАСКИ ВО АРХАЈСКИТЕ ПОГРЕБУВАЊА [27]	<i>Viktorija SOKOLOVSKA</i> WHO WAS BURIED IN THE TREBENISTA CEMETERY [34]
<i>Горан САНЕВ</i> ЕДЕН КОРИНТСКИ АРИБАЛОС ОД СКОПЈЕ [35]	<i>Goran SANEV</i> A CORINTHIAN ARYBALLOS FROM SKOPJE [40]
<i>Стевче ТОДОРОВСКИ</i> НАОДИ ОД ДЕСНАТА СТРАНА НА РЕКАТА СИВА ВОДА ВО АНТИЧКИОТ ГРАД ХЕРАКЛЕЈА ЛИНКЕСТИС - БИТОЛА [41]	<i>Stevče TODOROVSKI</i> ARCHEOLOGICAL FINDINGS ON THE RIGHT BANK OF THE SIVA VODA RIVER IN ANTIQUE CITY HERACLEA LYNCESTIS - BITOLA [46]
<i>Лидија КОВАЧЕВА</i> КУЛТОТ НА МРТВИТЕ ВО СТАРОГРЧКАТА И ВО МАКЕДОНСКАТА НАРОДНА ТРАДИЦИЈА [47]	<i>Lidija KOVAČEVA</i> THE CULT OF THE DEAD IN THE ANCIENT GREEK AND THE MACEDONIAN FOLK TRADITION [58]
<i>Никос ЧАУСИДИС</i> БРОНЗЕНАТА СТАТУЕТА НА „ДЕДАЛ“ ОД ПЛАОШНИК ВО ОХРИД - СЕМИОТИЧКИ ИНТЕРПРЕТАЦИИ [59]	<i>Nikos ČAUSIDIS</i> THE BRONZE STATUE OF DAEDALUS FROM PLAOSNIK IN OHRID – SEMIOTIC INTERPRETATIONS [94]
<i>Миша РАКОЦИЈА</i> ЦРКВЕНЕ ПРИЛИКЕ У СТАРОХРИШЋАНСКОМ НАИСУСУ И РОМУЛИЈАНИ И ПРОСТИРАЊЕ ОКТОГОНАЛНИХ КРСТИОНИЦА [95]	<i>Miša RAKOCIJA</i> ECCLESIATIC CONDITIONS IN THE EARLY CHRISTIAN NAISSOS AND ROMULIANA AND THE SPREAD OF OCTAGONAL BAPTISTERY [106]
<i>Mishko TUTKOVSKI</i> NEWLY DISCOVERED MOSAICS IN THE TETRACONCHAL CHURCH AT PLAOSNIK [107]	<i>Мишко ТУТКОВСКИ</i> НОВООТКРИЕНИТЕ МОЗАИЦИ ОД ТЕТРАКОНХАЛНАТА ЦРКВА НА ПЛАОШНИК [116]
<i>Дејан ЃОРЃИЈЕВСКИ</i> ПРИЛОГ КОН ДАТИРАЊЕТО НА ВИНИЧКИТЕ ТЕРАКОТИ [117]	<i>Dejan GJORGJIEVSKI</i> CONTRIBUTION TO THE DATING OF THE VINICA TERRACOTAS [126]
<i>Милан БОШКОСКИ</i> КОМИТОПУЛОТ ДАВИД, ЦАР ДАВИД, СВ. ДАВИД ЦАР (ИСТОРИСКО-УМЕТНИЧКИ ПРЕГЛЕД) [127]	<i>Milan BOŠKOSKI</i> THE KOMETOPOULOI DAVID, KING DAVID, ST. DAVID THE KING (A HISTORICAL AND ARTISTIC REVIEW) [142]
<i>Saška BOGEVSKA</i> THE HOLY TRINITY IN THE DIOCESE OF THE ARCHBISHOPRIC OF OHRID IN THE SECOND HALF OF THE 13 th CENTURY* [143]	<i>Сашка БОГЕВСКА</i> СВЕТОТО ТРОЈСТВО ВО ДИЕЦЕЗАТА НА ОХРИДСКАТА АРХИЕПИСКОПИЈА ВО ВТОРАТА ПОЛОВИНА ОД 13 th ВЕК [178]
<i>Hirofumi SUGAWARA</i> ANNA ELEOUSA: REPRESENTATION OF TENDERNESS [179]	<i>Хирофуми СУГОВАРА</i> СВ. АНА ЕЛЕУСА КАКО ПРЕТСТАВА НА НЕЖНОСТА [194]
<i>Ана РОПОВА</i> LA REPRÉSENTATION DE JUDAS DANS L'ÉGLISE DE SAINT-GEORGES DE POLOŠKO [195]	<i>Ана ПОПОВА</i> ПРЕТСТАВАТА НА ЈУДА ВО ЦРКВАТА СВ. ЃОРЃИ ПОЛОШКИ [204]

Jasmina S. ĆIRIĆ
WEST FACADE OF HOLY ARCHANGELS
CHURCH IN ŠTIP: ECONOMY OF THE WALL
[205]

Јасмина С. ЌИРИЋ
ЗАПАДНАТА ФАСАДА НА ЦРКВАТА НА СВЕТИТЕ
АРХАНГЕЛИ ВО ШТИП: ИКОНОМИЈАТА НА СИДОТ
[214]

Jehona SPAHIU
СЛИКАРСТВОТО ВО НАОСОТ НА СЕВЕРНИОТ
ПАРАКЛИС НА ТОПЛИЧКИОТ МАНАСТИР
[215]

Jehona SPAHIU
THE FRESCO PAINTING IN THE NAVE OF THE NORTH
PARAKKLESION IN MONASTERY OF TOPLICA
[240]

Cveta KUNEVA
ПОСТВИЗАНТИЙСКИТЕ СТЕНОПИСИ В ЦЪРКВАТА
„СВ. ГЕОРГИ“ В КОЛУША, КЮСТЕНДИЛ
[241]

Cveta KUNEVA
POST BYZANTINE FRESCOS IN THE CHURCH OF
ST. GEORGE IN KALUSHA - KYUSTENDIL
[252]

Aleksandra TRIFONOVA
ИКОНА НА ХРИСТОС ПАНТОКРАТОР (1581/2 Г. ОТ ХУ-
ДОЖЕСТВЕНАТА ГАЛЕРИЈА В ДОБРИЧ (БЪЛГАРИЈА)
[253]

Aleksandra TRIFONOVA
THE ICON OF JESUS CHRIST PANTOCRATOR
(1581/2) IN THE ART GALLERY IN DOBRIC
[258]

Viktorija POPOVSKA-KOROBAR
СЛИВНИЧКИОТ ЦИКЛУС НА
БОГОРОДИЧНИОТ АКАТИСТ
[259]

Viktorija POPOVSKA-KOROBAR
THE CYCLE OF THE AKATHISTOS HYMN
AT THE SLIVNICA MONASTRY
[274]

Aneta SERAFIMOVA
ПРОРОЧКИТЕ СЛОВА ВО
МАНАСТИРСКАТА ЦРКВА
СВЕТИ НИКОЛА ШИШЕВСКИ
[275]

Aneta SERAFIMOVA
THE PROPHETIC ANNOUNCEMENTS
IN THE ŠIŠEVO MONASTERY CHURCH
OF ST. NICHOLAS
[288]

Robert MIHAJLOVSKI
THE SEVENTEEN-CENTURY OTTOMAN RELIGIOUS
ARCHITECTURE OF BITOLA/MANASTIR
[289]

Роберт МИХАЈЛОВСКИ
ОСМАНСКА РЕЛИГИОЗНА АРХИТЕКТУРА ВО
БИТОЛА/МАНАСТИР ВО СЕДУМНАЕСЕТТИОТ ВЕК
[302]

E. IVANOV, A. TRIFONOVA
НЕИЗВЕСТНИ ИЗОБРАЖЕНИЯ НА
СВ. СПИРИДОН В АЛБАНИЈА.
[303]

E. IVANOV, A. TRIFONOVA
UNKNOWN IMAGES OF ST. SPYRIDON IN ALBANIA
CONTRIBUTION TO THE ICONOGRAPHY OF THE SAINT
[316]

Mirjana M. MAŠNIĆ
ГАЛЕРИЈА НА ИКОНИ ВО ЦРКВАТА
СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ ВО ТЕТОВО
[317]

Mirjana M. MAŠNIĆ
THE ICON GALLERY IN THE CHURCH OF
STS. CYRIL AND METHODIUS IN TETOVO
[332]

Darko NIKOLOVSKI
ИКОНИ ОД РИЗНИЦАТА НА
ЦРКВАТА СВ. БЛАГОВЕШТЕНИЕ - ПРИЛЕП
[333]

Darko NIKOLOVSKI
ICONS FROM THE TREASURY OF THE CHURCH
OF THE HOLY ANNUNCIATION IN PRILEP
[344]

V. GROZDANOVA KOCEVSKI
ИКОНОПИСНИ ТВОРБИ НА
ПРЕРОДБЕНСКИТЕ ЗОГРАФИ ОД
ФУНДУСОТ НА МУЗЕЈ НА ГРАД СКОПЈЕ
[345]

V. GROZDANOVA KOCEVSKI
ICONE PAINTIGS FROM THE REVIVAL MASTERS
IN THE COLLECTION IN THE MUSEUM
OF CITY OF SKOPJE
[3352]

Sneška LAKALISKA
ПРЕДАНИЕ ЗА “ЧЕСНОТО ДРВО” НА
ПОКЛОНИЧКИТЕ ИКОНИ “ЕРУСАЛИМИ” ВО
МАКЕДОНИЈА, XIX ВЕК
[353]

Sneška LAKALISKA
LEGENDS FOR THE “HOLY TREE” AND
THE DEVOTEE ICON OF “JERUSALEM” IN
MACEDONIA DURING THE 19th CENTURY
[358]

Kamenko M. MARKOVIĆ
О ДЕЛИМА МАКЕДОНСКИХ СЛИКАРА
У НИШУ
[359]

Kamenko M. MARKOVIĆ
ABOUT THE WORKS OF SOME MACEDONIAN
PAINTERS IN NIŠ
[366]

Jasmina S. ЃИРИЋ
УДОБРЕНИЈЕ ВЕРНИХ:
О СЛИЦИ ХРАМА НА КТИТОРСКИМ
ПОРТРЕТИМА У СРПСКОЈ И ВИЗАНТИЈСКОЈ
УМЕТНОСТИ
[367]

Јасмина С. ЌИРИЋ
УДОБРЕНИЕ ВЕРНИХ:
ЗА СЛИКАТА НА ХРАМОТ НА КТИТОРСКИТЕ
ПОРТРЕТИ ВО СРПСКАТА И ВИЗАНТИСКАТА
УМЕТНОСТ
[374]

Овој број на списанието
PATRIMONIUM. MK

Во чест на
КОСТА БАЛАБАНОВ

*Историчарот на уметноста Коста Балабанов е до-
ајен на конзерваторската дејност и еден од основоположни-
ците на современата македонска историско-уметничка наука
и музеологија. Вреден истражувач и проучувач на културно-
то наследство во Македонија, своите проникливи научни от-
критија ги објавуваше неприкосновено и со впечатлив жар.
Посебен интерес и љубов искажа кон иконата, иницирајќи и
создавајќи први галериски поставки во црковните објекти. Ис-
тражувачкиот дух го поттикнува и денес, навраќајќи им се на
некои одамна загатнати прашања.*

Од Редакцијата

